

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mariusz Łodko (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Ewa Stefańska

SSN Mariusz Załucki

w sprawie z wniosku E. Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego
Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w W.
przeciwko M. K.

w przedmiocie skargi dłużniczki na czynności komornika,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 13 stycznia 2023 r.

w Izbie Cywilnej w Warszawie,

zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim
z 9 lutego 2022 r., sygn. akt I Co 441/21,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 lutego 2022 r. Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim odrzucił skargę M. K. o stwierdzenie niezgodności z prawem zarządzenia z 28 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy wskazał, że skargę dłużniczka wniosła osobiście, z naruszeniem art. 87¹ § 1 i 2 k.p.c. Ponadto skarga była niedopuszczalna, ponieważ została wniesiona od zarządzenia Przewodniczącego Wydziału.

Zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego skarżąca wniosła osobiście, zarzucając naruszenie art. 328 § 2 w zw. z art. 361 k.p.c., art. 5 k.p.c. i art. 504 § 1 k.p.c. wniosła o jego uchylenie w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Przepis ten w postępowaniu przed Sądem Najwyższym oraz przy podejmowaniu przed sądem niższej instancji czynności procesowych, związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, wyłącza zdolność postulacyjną stron oraz możliwość zastępowania ich przez innych niż adwokat bądź radca prawny pełnomocników. Przymus adwokacko-radcowski, o którym jest mowa w art. 87¹ § 1 k.p.c., obejmuje między innymi sporządzenie danego środka prawnego, w tym również zażalenia, którego rozpoznanie należy do właściwości Sądu Najwyższego. W poglądach orzeczniczych Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że przymus adwokacko-radcowski dotyczy także postępowania zainicjowanego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu oraz toczącego się w jego ramach postępowania wywołanego wniesieniem zażalenia (zob. postanowienia SN: z 8 maja 2013 r., I CZ 19/13; z 25 lipca 2013 r., II CZ 46/13, i z 7 maja 2014 r., II CZ 19/14).

Sporządzenie zażalenia do Sądu Najwyższego osobiście przez stronę pozbawioną zdolności postulacyjnej jest dotknięte brakiem nieusuwalnym i powoduje konieczność jego odrzucenia wprost, jako niedopuszczalnego. Usunięcie takiego braku, zarówno samodzielnie przez stronę, jak i jej pełnomocnika w jakiegokolwiek formie jest niemożliwe (zob. postanowienia SN z 30 czerwca 2022 r., III CZ 158/22, i z 14 kwietnia 2021 r., I CZ 33/20). Z tego względu wniosek skarżącej o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, zgłoszony w zażaleniu nie mógł odnieść skutku.

Już tylko z tego względu, zażalenie skarżącej na postanowienie Sądu Rejonowego wniesione przez nią osobiście podlega odrzuceniu.

Na podstawie art. 424¹ § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie

w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia zasadniczo przysługuje tylko od prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie w sprawie w sposób merytoryczny (w procesie i w postępowaniu nieprocesowym bez jakiegokolwiek wyjątku od tej zasady). Skarga nie przysługuje natomiast od pozostałych prawomocnych orzeczeń – postanowień kończących postępowania wypadkowe i incydentalne – w tym wydanych w sprawie zarządzeń. Z tego też względu skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. odrzucił zażalenie.